

หนังสือรับรองหลักสูตร

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอท่าป่อ ได้พัฒนาปรับปรุงและรวบรวมหลักสูตรรูปแบบกลุ่มสนใจ หลักสูตร 12 ชั่วโมง 1 กลุ่ม ซึ่งเป็นหลักสูตรที่สอดคล้องกับสภาพบริบทและสภาพแวดล้อมของชุมชน เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ รูปแบบกลุ่มสนใจหลักสูตรไม่เกิน 30 ชั่วโมง ได้แก่ หลักสูตรวิชาการจากไม้นี้ (โดยพิจารณาจากชั่วโมงการสอน*)

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอท่าป่อ ขอขอบคุณทุกท่านที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาหลักสูตรในครั้งนี้ ประกอบด้วยวิทยากรวิชาชีพ ครูทศน.ตำบล เจ้าหน้าที่งานการศึกษาต่อเนื่อง เป็นหลักสูตรที่ผ่านการเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาและอนุมัติโดยผู้บริหารสถานศึกษา สามารถนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาชีพต่อไป

ลงชื่อ..........ผู้เสนอหลักสูตร

(นางสาวบุษกร โคตรชมภู)

เจ้าหน้าที่งานต่อเนื่อง

ลงชื่อ..........ผู้อนุมัติหลักสูตร

(นางจามรี ภูเมฆ)

ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอท่าป่อ

ลงชื่อ..........ผู้เห็นชอบหลักสูตร

(ดร.คำดี จันทะเกษ)

ประธานกรรมการสถานศึกษา

หลักสูตรการจักสานจากไม้ไผ่ จำนวน 12 ชั่วโมง

ความเป็นมา

สภาพสังคมปัจจุบันมนุษย์เราได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ เช่นด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม และสิ่งแวดล้อมเป็นอย่างมาก ประชากรมนุษย์เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ แต่ทรัพยากรธรรมชาติถูกใช้ไปอย่างรวดเร็ว และไม่เพียงพอกับจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้นทุกมุมโลก มนุษย์จึงประสบปัญหาต่างๆตามมามากมาย โดยเฉพาะด้านการดำรงชีพและชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน นอกจากจะมีการประกอบอาชีพเพื่อเป็นการเลี้ยงตัวเองและครอบครัวแล้ว ยังมีสิ่งทีถือว่า เป็นภาระหนัก คืออาหารเพื่อบริโภคประจำวัน จึงจำเป็นต้องหาอาชีพที่มนุษย์เราจะต้องสร้างขึ้นหรือหาทดแทนโดยวิธีการต่างๆเพื่อการอยู่รอด

การประกอบอาชีพเกี่ยวกับการจักสานจากไม้ไผ่ เป็นศิลปะการสานผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่ที่ใช้กรรมวิธีการประกอบอาชีพเพื่อทำให้ใช้ได้เป็นเวลานาน ซึ่งต้นไผ่ที่มีมากในชุมชนทำให้สามารถนำมาจักสานได้ ผลิตภัณฑ์ที่หลากหลาย และเป็นอาชีพที่ทำให้ครอบครัวมีรายได้และสามารถพึ่งพาตนเองได้ อีกทั้งยังจะเป็นแนวทางส่งเสริมให้เกิดกลุ่มอาชีพต่างๆในชุมชนเพิ่มขึ้นอีกหลายกลุ่มในอนาคตการจักสานจากไม้ไผ่เพื่อเป็นการเสริมสร้างทักษะใหม่ (New Skill) เพิ่มสมรรถนะ (Upskill) หรือทบทวนทักษะ (Reskill) ให้แก่ประชาชนในเขตตำบลน้ำโมง มีความรู้ความสามารถและมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

หลักการของหลักสูตร

การจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาอาชีพเพื่อการมีงานทำ กำหนดหลักการไว้ดังนี้

1. เป็นหลักสูตรที่เน้นการบูรณาการให้สอดคล้องกับศักยภาพด้านต่างๆ ห้าด้าน ได้แก่ ศักยภาพของทรัพยากรธรรมชาติในแต่ละพื้นที่ ศักยภาพของพื้นที่ตามลักษณะภูมิอากาศ ศักยภาพภูมิประเทศและทำเลที่ตั้งของแต่ละประเทศ ศักยภาพของศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตของแต่ละพื้นที่และศักยภาพของทรัพยากรมนุษย์ในแต่ละพื้นที่
2. มุ่งพัฒนาคนไทยให้ได้รับการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพและการมีงานทำอย่างมีคุณภาพทั่วถึงและเท่าเทียมกัน สามารถสร้างรายได้ที่มั่นคง และเป็นบุคคลที่มีวินัยเปี่ยมไปด้วยคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อตนเอง ผู้อื่น และสังคม
3. เน้นการฝึกปฏิบัติจริงเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ และสามารถนำไปประกอบอาชีพให้เกิดรายได้ที่มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนในอาชีพส่งเสริมให้มีการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์เข้าสู่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

จุดมุ่งหมายของหลักสูตร

1. เพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะความรู้ ความเข้าใจ เทคนิคการสานผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่สามารถนำไปใช้ในการประกอบอาชีพได้
2. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถออกแบบการแปรรูปวัตถุดิบ ที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด
3. เพื่อเป็นการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น และอาชีพดั้งเดิมของบรรพบุรุษ

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายคือประชาชนกลุ่มเป้าหมายนอกระบบโรงเรียน

1. ผู้ที่ไม่มีอาชีพ
2. ผู้ที่มีอาชีพและต้องการพัฒนาอาชีพ

ระยะเวลา

เรียนรู้และฝึกทักษะ จำนวน 12 ชั่วโมง แบ่งเป็น

ภาคทฤษฎี จำนวน 5 ชั่วโมง

ภาคปฏิบัติ จำนวน 7 ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร
รายละเอียดโครงสร้างหลักสูตรการจักสานจากไม้ไผ่

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1	ช่องทางการประกอบอาชีพการจักสานจากไม้ไผ่	<p>1.1 บอกความสำคัญ การเห็นช่องทางการประกอบอาชีพการจักสานจากไม้ไผ่</p> <p>1.2 บอกความเป็นไปได้ในประกอบอาชีพการจักสานจากไม้ไผ่ ได้แก่ การวางแผนและบริหารจัดการ แหล่งเงินทุนและการจัดหาเงินทุน ความต้องการของตลาด ช่องทางการจัดจำหน่าย</p> <p>1.3 บอกและหาแหล่งเรียนรู้</p> <p>1.4 บอกทิศทางการประกอบอาชีพการจักสานจากไม้ไผ่</p>	<p>1.1 ความสำคัญการเห็นช่องทางของการประกอบอาชีพการจักสานจากไม้ไผ่</p> <p>1.2 ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการจักสานจากไม้ไผ่</p> <ul style="list-style-type: none"> - การวางแผนและบริหารจัดการ - แหล่งเงินทุนและการจัดหาเงินทุน - ความต้องการของตลาด - ช่องทางการจัดจำหน่าย <p>1.3 แหล่งเรียนรู้</p> <p>1.4 ทิศทางการประกอบอาชีพการจักสานจากไม้ไผ่</p>	<p>1.1 ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สถานประกอบการ สื่อของจริง สื่อบุคคลในชุมชน เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ และใช้ในการประกอบอาชีพที่มีความเป็นไปได้ในชุมชน</p> <p>1.2 วิเคราะห์อาชีพที่จะสามารถเลือกประกอบอาชีพได้ในชุมชนจากข้อมูลต่างๆ</p> <p>1.3 ศึกษาดูงานในสถานประกอบการ แหล่งเรียนรู้ต่างๆ ในอาชีพที่ตัดสินใจเลือก</p> <p>1.4 ครู ผู้เรียน และผู้รู้ ร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับทิศทางการประกอบอาชีพการจักสานจากไม้ไผ่ ในรูปแบบที่เหมาะสมกับตนเอง เช่น ลูกจ้าง เจ้าของกิจการ ร่วมทุน พ่อค้าคนกลางแปรรูปผลิตภัณฑ์ ฯลฯ โดยคำนึงถึงความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติ ความคุ้มค่า และความต้องการของตลาด</p>	1	2

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
2	ทักษะการประกอบอาชีพ การจักสานจากไม้ไผ่	<p>2.1 อธิบายความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการจักสานจากไม้ไผ่ แก่</p> <ul style="list-style-type: none"> - ประวัติความเป็นมาวัฒนธรรม การจักสานจากไม้ไผ่ - กระบวนการและรูปแบบการจักสานจากไม้ไผ่ - ความสำคัญและประโยชน์ของการประกอบอาชีพการจักสานจากไม้ไผ่ <p>2.2 สามารถเตรียมวัตถุดิบและส่วนประกอบได้แก่ไม้ไผ่ ขั้นตอนในการเตรียมไม้ไผ่ วัตถุดิบและส่วนประกอบได้</p> <p>2.3 สามารถอธิบายและสาธิตการเตรียมไม้ไผ่ ขั้นตอนการเตรียมไม้ไผ่</p> <p>2.4 สามารถอธิบายและสาธิต</p> <ul style="list-style-type: none"> - การตรวจสอบความสะอาด 	<p>2.1 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการสานการจักสานจากไม้ไผ่</p> <ul style="list-style-type: none"> - ประวัติความเป็นมาการจักสานจากไม้ไผ่ - กระบวนการและรูปแบบการสานผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่ - ความสำคัญและประโยชน์ของการสานผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่ <p>2.2 การเตรียมวัตถุดิบและส่วนประกอบได้แก่</p> <ul style="list-style-type: none"> - ขั้นตอนในการเตรียมไม้ไผ่ - การเลือกไม้ไผ่ - วัตถุดิบและส่วนประกอบ <p>2.3 การเตรียมไม้ไผ่</p> <ul style="list-style-type: none"> - ขั้นตอนการเตรียมไม้ไผ่ - การทำริ้วไม้ไผ่ - การประกอบชิ้นส่วน 	<p>2.1 ทดสอบก่อนเรียน เพื่อวัดความรู้ ความเข้าใจ และพื้นฐานของผู้เรียน</p> <p>2.2 จัดให้ผู้เรียนศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการจักสานจากไม้ไผ่</p> <p>2.3 อภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้</p> <p>2.4 จัดผู้เรียนไปศึกษาดูงานในแหล่งเรียนรู้ชุมชน พร้อมจัดบันทึก</p> <p>2.5 จัดทำแผนการฝึกทักษะการประกอบอาชีพการจักสานจากไม้ไผ่</p> <p>2.6 วิทยากรบรรยายและสาธิต</p> <p>2.7 ฝึกปฏิบัติจริง ทดสอบหลังเรียน</p> <p>2.8 ฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง หลังเรียนอย่างต่อเนื่อง</p> <p>2.9 ดำเนินการวัดและประเมินผลตามที่หลักสูตรกำหนด จัดบันทึกผลการเรียนรู้</p>	1	2

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
3	การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพการจักสานจากไม้ไผ่	<p>3.1 สามารถอธิบายการบริหารจัดการอาชีพการจักสานจากไม้ไผ่ ได้แก่ การดูแลรักษาคุณภาพของไม้ไผ่ การลดต้นทุนในการผลิตของไม้ไผ่ การเพิ่มมูลค่าสินค้าเช่น การแปรรูปการขาย</p> <p>3.2 สามารถอธิบายการจัดการการตลาด ได้แก่ การทำฐานข้อมูลลูกค้าที่ใช้บริการ/คู่แข่งทางการตลาด การประชาสัมพันธ์การส่งเสริมการขายและการบริการ การขอมาตรฐานผลิตภัณฑ์</p> <p>3.3 สามารถอธิบายการจัดการความเสี่ยง ได้แก่ การวิเคราะห์ศักยภาพในการประกอบอาชีพการจักสานจากไม้ไผ่ การแก้ปัญหาความเสี่ยงในการประกอบอาชีพการจักสานจากไม้ไผ่</p>	<p>3.1 การบริหารจัดการอาชีพการจักสานจากไม้ไผ่</p> <p>3.1.1 การดูแลรักษาคุณภาพของไม้ไผ่</p> <p>3.1.2 การลดต้นทุนในการผลิตไม้ไผ่</p> <p>3.1.3 การเพิ่มมูลค่าสินค้า เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - การแปรรูป - การออกแบบผลิตภัณฑ์ - การขาย <p>3.2 จัดการการตลาด</p> <p>3.2.1 การทำฐานข้อมูลลูกค้าที่ใช้บริการ/คู่แข่งทางการตลาด</p> <p>3.2.2 การประชาสัมพันธ์</p> <p>3.2.3 การส่งเสริมการขายและการบริการ</p> <p>3.2.4 การขอมาตรฐานผลิตภัณฑ์</p> <p>3.3 การจัดการความเสี่ยง</p> <p>3.3.1 การวิเคราะห์ศักยภาพในการประกอบอาชีพการจักสานจากไม้ไผ่</p> <p>3.3.2 การแก้ปัญหาความเสี่ยงในการประกอบอาชีพ</p>	<p>3.1 การบริหารจัดการการผลิต จัดให้ผู้เรียน 3.1.1 สืบค้นและศึกษาแหล่งวัสดุอุปกรณ์ และการใช้ประโยชน์ของแหล่งทรัพยากรธรรมชาติ และทุนต่างๆ</p> <p>3.1.2 การกำหนดและการควบคุมคุณภาพผลผลิตที่ต้องการ</p> <p>3.1.3 ศึกษาการลดต้นทุนการผลิตแต่คุณภาพคงเดิม</p> <p>3.1.4 ศึกษา วิเคราะห์ปัจจัยความเสี่ยงที่คาดว่าจะเกิดขึ้น และมีแนวทางในการจัดการความเสี่ยง</p> <p>3.2 การบริหารจัดการการตลาด จัดให้ผู้เรียนศึกษา</p> <p>3.2.1 ข้อมูลการตลาด และวิเคราะห์ความต้องการของตลาด</p> <p>3.2.2 กำหนดทิศทางเป้าหมาย และแผนการจัดการตลาดที่เกี่ยวข้องกับการจักสานจากไม้ไผ่</p>	1	1

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์ การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการ เรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
4	โครงการประกอบอาชีพ การจักสานจากไม้ไผ่	3.4 สามารถ อธิบายการวางแผนการ ดำเนินงาน ดำเนินงาน 4.1 บอก ความสำคัญของ โครงการอาชีพ การจักสานจาก ไม้ไผ่ได้ 4.2 บอก ประโยชน์ของ โครงการอาชีพ การจักสานจาก ไม้ไผ่ได้	3.4 การวางแผนการ ดำเนินงาน 4.1 ความสำคัญของ โครงการอาชีพการจัก สานจากไม้ไผ่ 4.2 ประโยชน์ของ โครงการอาชีพการจัก สานจากไม้ไผ่ 4.3 องค์ประกอบของ โครงการอาชีพการจัก สานจากไม้ไผ่ 4.4 การเขียนโครงการ อาชีพการจักสานจากไม้ ไผ่	3.2.3 ดำเนินการตาม กระบวนการจัดการ การตลาด เช่น การคิด ต้นทุนการผลิต การกำหนดราคาขาย การ ส่งเสริมการขาย จำหน่าย จัดการความเสี่ยง 3.2.4 ฝึกการวิเคราะห์การ จัดการความเสี่ยง พร้อมการ วางแผนการจัดการความ เสี่ยง 3.4 การวางแผนการ ดำเนินงาน 3.2.5 ให้ความรู้เกี่ยวกับ เรื่องการวางแผนการ ดำเนินงานในแบบตาราง การปฏิบัติงาน (Gantt Chart) 4.1 จัดให้ผู้เรียนศึกษา เนื้อหาจากใบความรู้ เรื่อง ความสำคัญของโครงการ อาชีพ ประโยชน์ของ โครงการอาชีพ องค์ประกอบของโครงการ อาชีพ แล้วจัดกิจกรรมการ สนทนาแลกเปลี่ยนข้อมูล ความคิดเห็น เพื่อสร้าง แนวคิดในการดำเนิน กิจกรรมการเรียนรู้	2	2

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์ การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการ เรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
		<p>4.3 บอกองค์ประกอบของโครงการอาชีพการจักสานจากไม้ไผ่ได้</p> <p>4.4 อธิบายความหมายขององค์ประกอบของโครงการอาชีพการจักสานจากไม้ไผ่ได้</p> <p>4.5 อธิบายลักษณะการเขียนที่ดีขององค์ประกอบของโครงการอาชีพการจักสานจากไม้ไผ่ได้</p> <p>4.6 เขียนโครงการในแต่ละองค์ประกอบให้เหมาะสมและถูกต้องได้</p> <p>4.7 ตรวจสอบความเหมาะสมและสอดคล้องของโครงการอาชีพการจักสานจากไม้ไผ่</p>	<p>4.3 องค์ประกอบของโครงการอาชีพการจักสานจากไม้ไผ่</p> <p>4.4 การเขียนโครงการอาชีพการจักสานจากไม้ไผ่</p> <p>4.5 การประเมินความเหมาะสมและสอดคล้องของโครงการอาชีพการจักสานจากไม้ไผ่</p>	<p>4.2 จัดให้ผู้เรียนศึกษาสาระข้อมูลจากใบความรู้ เรื่อง ตัวอย่างการเขียนโครงการอาชีพที่ดี เหมาะสม และถูกต้อง พร้อมจัดการอภิปราย เพื่อสรุปแนวคิดเป็นแนวทางในการเขียนโครงการอาชีพที่ดี เหมาะสม และถูกต้อง</p> <p>4.3 จัดให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติการเขียนโครงการอาชีพ</p> <p>4.4 กำหนดให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติการประเมินความเหมาะสมและสอดคล้องของโครงการอาชีพ</p> <p>4.5 จัดให้ผู้เรียนปรับปรุงโครงการอาชีพ ให้มีความเหมาะสมและถูกต้อง</p> <p>4.6 กำหนดให้ผู้เรียนเขียนโครงการอาชีพของตนเอง เพื่อเสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณดำเนินงานอาชีพ และใช้ในการดำเนินการประกอบอาชีพต่อไป</p>		

วิธีจัดกระบวนการเรียนรู้

- ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร / ภูมิปัญญา
- การศึกษาดูงานจากแหล่งเรียนรู้
- แลกเปลี่ยนเรียนรู้
- ฝึกปฏิบัติจริงและทดสอบผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้

สื่อการเรียนรู้

ในกระบวนการจัดการเรียนรู้ ใช้สื่อที่หลากหลาย เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์
สถานประกอบการ สื่อของจริง และสื่อบุคคลในชุมชน

1. วิทยากร/ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้ความรู้
2. VCD / หนังสือ
3. Internet
4. ศึกษาดูงานจากกลุ่มอาชีพตัวอย่าง/แหล่งเรียนรู้

การวัดและประเมินผล

1. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
2. การประเมินผลงานระหว่างเรียนจากการปฏิบัติ ได้ผลงานที่มีคุณภาพสามารถสร้างรายได้ และจบหลักสูตร

การจบหลักสูตร

๑. มีเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติตามหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
๒. มีผลการประเมินตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
๓. มีผลงานที่มีคุณภาพ

เอกสารหลักฐานการศึกษา

1. หลักฐานการประเมินผล
2. ทะเบียนคุมวุฒิบัตร
3. วุฒิบัตร ออกโดยสถานศึกษา